

את הדו"ח הכספי של עסקי החברה, תוכניתיה לשנה הנוכחית ופרטים אחרים. כל זאת — בהתאם לחוקה, המחייבת פיקוח הוועדה הפועל על חברת העובדים. דרישה משונה כזו לא נשמעה בוועדה הפועל של ההסתדרות מאז הוקם. אף חבר אחד במינהלה של חברת העובדים לא התעניין, בחמישים השנים שחלפו מאז נתקבלה חוקת חברת העובדים, במילוי מטרותיה ובפירסום מאזניה, שנשארו סודיים, למי שאינו חבר המיפלגה השלטת, עד עצם היום הזה.

דו"חות בכספת. תשובתו של מר כיר ההסתדרות לדרישה המשונה הסתמך על היועץ המשפטי: "דו"חות כספיים צריכים להביא אך ורק לוועידת ההסתדרות. הוועדה הפועל אינו מוסמך לדון בהם." המוכיר התעלם כמובן מן העובדה הידועה לו, ששום דו"ח כזה לא הובא בפני ועידת ההסתדרות עד כה.

יצחק בן-אהרון לא עיין, כמובן, בעצי מן החוקה. לעומתו, טרח אלכס מסיס, חבר הוועדה הפועל של ההסתדרות מטעם העולם הזה — כוח חדש, לקרוא את החוקה בעצמו. הוא מצא בסעיף 22 שלה, כי קיימת חובת דיון, אחת לשישה חודשים, בוועדה הפועל של ההסתדרות, וכי הוועדה הפועל צריך לקבל, לפחות אחת

(המשך מעמוד 29) משהו נגד ההחלטה. הוא אמר שההחלטה מעוררת בו "חרדה". גולדה לא הניחה לו להגיד מישפט נוסף, שיסעה את דבריו ותבעה: "תגיד ממה אתה חרד!" החבר נכנע מייד וסתם את פיו, כמו ילד בכיתה א'. כל אנשי רפ"י, שונאי שפירא, ישבו ושחקו אף הם. כשהובא העניין להצבעה, העיר מישו שאין כלל צורך להצביע. "קשה לך לה" רים יד? שאלה גולדה בזעם, וכל הידיים הורמו בצייתנות. גם בממשלה הורמו הידיים בצוותא. פה אחד.

יהודים האגדה של הדבורה והדוב

שוב שמר ד"ר נחום גולדמן על התואר "מרגיון מס' 1" באלפיות הכלי-יהודית. הוא אמר מה שרבים חשבו בלבם, אך פחדו לבטא בגלוי: שאם תעמוד ברית-המועצות על גביית כופר-התעודות, לא יהיה מנוס מתשלומי.

בכך העלה שאלה מוסרית ראשונה בי מלה: אם יציאת המשכילים היהודיים תהיה תלויה בתשלום הכופר, מה מוסרי יותר — להיכנע לסחיטה ולהציל את היהודים, או להתנגד לגזירה ולהשאיר את המשכילים שם, אחרי שרבים מהם כבר פוטרו מעבודתם והייהם שוב אינם חיים? **חרם והטרדה.** הרוגו יצא על גולדמן מפני שעצם ביטוי המחשבה הזאת היה יכול, לדעת מקטרגיו, לחבל במאבק הער למי נגד הכופר, בשעה שעוד יש לו סיכוי.

השאלה היתה: האם יש סיכוי? לא קל לשליטי מעצמה גדולה להיסוג מהחלטתם, תחת לחץ גלוי ועויין מבחוץ. מה גם שההחלטה לא נתקבלה, מן הסתם, אלא אחרי דיון נוקב, בו הכריע בוודאי חשש אנשי הק"ג מפני תנועת-הגירה מתרחבת, של יהודים ולא-יהודים, אך יתכן כי יש בכוחם של המוסדות היהודיים, אם ירצו לנקוט באמצעים היקיצוניים ביותר, לפגוע במעצמה הסובייטית, כמו שבורה טורדנית פוגעת בדוב, המחפש את הדבש.

השיטה: הפרעה לכל הופעות-התרבות הסובייטיות ולכל הביקורים של מדינאים ואנשי-רוח סובייטיים במערב, ייוזם חרם כלכלי יעיל על סחורות סובייטיות. **קוף מן הכפור.** נראה כי הוויכוח העיקרי אינו על שאלת המוסר, אלא על שאלת היעילות. מי שאינו מאמין ביעילות הצעדים האלה — כמו ד"ר גולדמן — חרש שמערכה בלתי-תכליתית עלולה רק ל"הזיק, כנגד זה סבורים בעלי הקו הקיצוני שנסיון העבר מוכיח כי אפשר ללחוץ בהצלחה על ברית-המועצות. מן הראוי היה לשאול את פי הנוגעים בדבר עצמם — המשכילים השבוים, או למ פיהם בלום, במידה שהד קולם הגיע החוצה, הוא דגל בקו הקיצוני.

הסתדרות דמוקרטיה בכספת

חברי ההסתדרות הכללית בארץ אינם יודעים זאת, ברובם, אבל בעצם הם קפ"י טליסטים די גדולים, אחד אחד. כל פועל פשוט, שהוא חבר הסתדרות, המתקשה לגמור את החודש במשכורתו העגומה, הוא בעלי-מניית בחברת העובדים — העסק הכי גדול בארץ.

עד כאן, אין הבדל בין בעלי-המניית של חברת העובדים, הגוף שבאמצעותו שולטת ההסתדרות על חלק עצום של כלל כלת המדינה — לבין בעלי-המניית של כל חברה קפיטליסטית בישראל או בארה"ב. ההבדל מתחיל כאשר מגיע הזמן לממש את זכויות הבעלים האלה.

דרישה משונה. בכל חברה קפ"י טליסטית טובה ורקובה, מקבלים עשרות-או רבבות — בעלי המניית דיווח שוטף על מה שעושה ההנהלה ברכושם, ונהגים מתרווחים, כשישגם.

לא כך בחברת העתיד. על רווחים בי חברת העובדים, מוטב שלא לדבר, אך מה בדבר דיווח, לפחות? סיעת העולם הזה — כוח חדש בוועדה הפועל של ההסתדרות התעניינה לדעת באיזו מידה מתבצעות מטרותיה של חברת העובדים. הסיעה ביקשה לקבל בוועדה הפועל — שהוא מינהלת חברת-העובדים

נערים-סכנים סאחי-עבר ונפתלי
רחוק משעשועי ילדות

לשנה" דיווח-שבון על פעולתם של מוסד דות חברת העובדים ומיפעליה. כן מצא מסיס בחוקה כי מועצת ההסתדרות צריכה להתכנס לפחות אחת לשנה, כדי לדון (סעיף 21) בענייני חברת העובדים. הוא הודיע זאת למוכיר ההסתדרות, **דמוקרטיה בכספת.** לא צריך להיות נביא כדי לנחש כי במקום כינוסו של הוועדה הפועל לקבלת דיווח-שבון על עסקי חברת העובדים — תכנס ועדת-החירי קה כדי לשנות את החוקה.

יצחק בן-אהרון הסביר זאת, שוב ושוב, לא פעם בששת החודשים האחרונים: הוא מאמין ב"דמוקרטיה ישירה" — ואין לו כל עניין בהליכים הדימוקרטיים הפשוטים מדי של הדימוקרטיה הייצוגית. התוצאה תהיה, שמוכיר ההסתדרות ימשיך לשמור בכספתו על הדיגים-החשבורינות, אותם הוא מסתיר מחברי המינהלה. העצוב מכל הוא, שיחד עם הדו"חות, נעלמת באותה כספת גם הדמוקרטיה.

דרכי חיים בעוני, כולם שווים

משה נפתלי הוא נער יהודי מחולון, ומוהר סאלח-עבד הוא נער ערבי מטול-כרם. מלבד הבדלי מוצא אלה, הנשימו שני הנערים את השיוויון האידיאלי, אליו שואפים כל מתקני-עולם.

שני הנערים הינם בני 14, שניהם בניס בכורים למשפחותיהם. שניהם עובדים כסבלים בתל-אביב, משתכרים עשר ל"י ליום — אותן הם מוסרים לאימותיהם, למוהר שישה אחים ואחיות, למשה המישה. אביו של מוהר הוא מחוסר עבדו דה כרוני, סובל מבריאות לקויה. כך גם אביו של משה. אמו של משה עובדת כ"עוזרת-בית. אמו של מוהר מטפלת בששת הילדים הקטנים בבית.

גם משה וגם מוהר הינם מביגרים כבר, בגיל 14. רחוקים משעשועי ילדות, הם מרגישים עצמם אחראים למשפחותיהם, שם וקוקים לכל לירה שלהם.

קומדיה ישראלית
ע"י ניל סימון
גירסה עברית דני רוזן

המשתתפים:
עזריאל אשורב
אריה מוסקונה
ג'טה לוקה
זאב ברלינסקי
עדי קפלן
לורה סהר

תזמורת — בית-החיל, יום ד' 6/9 ב-8.30
נתניה — אסתר, יום ה' 7/9 ב-9.00
תל-אביב — בית-החיל, יום א' 10/9 ב-7.30 וב-8.30
רעננה — אורות, יום ב' 11/9 ב-8.30
אשקלון — רחל, יום ג' 12/9 ב-8.30
כרטיסים במשרדים.
הפצה ראשית: "כנף", טלפון: 615566.

מפיקים: נתן גלבע-ותיאטרון, לילך

מכשירי החיול!
PHILCO
מודל אורינול
BENDIX

רק אצלנו

סלון מרכזי
בית "אל-על" תל-אביב

מחלקה מיוחדת לעולים חדשים
Специальный отдел новых эмигрантов